

[Morten Lange.]

og bedømme det — ikke er uden kunstnerisk talent, men hvor samfundet ved en påholdende politik har været med til at skabe grundlag for, at der kan komme til at foregå den slags uheldige ting, som på mange måder i virkeligheden må give os noget at tænke over. Det er på denne baggrund, man måske kan sige, at det er i yderste øjeblik, vi får lagt en bedre ramme for støtten til kunst. Vi vil aldrig kunne undgå, at der sker uheld, og at der er talenter, der går til spilde; sådan vil det altid være. Men lovgivningens mål må naturligvis være i størst muligt omfang at forhindre, at noget sådant sker.

Jeg tror derfor, at det foreliggende lovforslag er godt formuleret, hvad angår støtteområdet, mest fordi dets formulering, hvad angår områdets afgrænsning, ikke er alt for præcis. Man skal i virkeligheden læse alle bemærkninger for at få indtryk af, hvad sigtet med afgrænsningen af lovens støtteområde er, og en hel række af disse bemærkninger går netop ud på at sige, at dette er ikke tænkt lagt alt for fast. Det tror jeg er klogt, for hvad angår et så udefinerbart område, som kunsten må og skal være, er det svært at få lovgivningsmæssige paragraffer stukket ud i sådan helt præcise vendinger. Jeg anser det for rigtigt, for der er selvfølgelig også mere konkrete formuleringer, som man kan tage stilling til, og der er nogle af dem, som jeg skal sige noget om her.

Det er afsat som liggende inden for fondens område at foretage kunstkøb. Jeg anser dette for at være overordentlig vigtigt. Jeg anser det for at være sådan, at staten som kunstkøber står i de store, gamle mæceners plads og må udfylde denne plads langt mere effektivt, end det har været gjort. Men på den anden side — det kommer sådan set ikke direkte loven ved — har jeg indtryk af, at vi på et beslægtet område har set, at staten ikke fuldt har klaret sin opgave, hvor den er gået ind på, at det må være dens; for det forekommer mig, at kunstmuseets indkøbskonto gennem lange tider har været alt for lille, og jeg går ud fra, at kunstkøbskontoen i denne lovgivning sigter på indkøb af dansk kunst, og det er udmærket; men det er stadig væk sådan, at vore indkøb af moderne og klassisk udenlandsk kunst her til landet i de senere år har været overordentlig sparsom-

melige, og det kan give noget at tænke på, når vi gennemfører dette lovforslag.

Jeg er sikker på, at loven vil finde rimelige anvendelsesmuligheder, når der kommer ansøgninger ind om udsmykningsarbejder til det offentlige byggeri. Der må kunne gøres betydelig mere, end der har været gjort hidtil, og det kommer vi til at se på, når vi skal snakke om bevillingsrammen, for den er i forhold til det store offentlige byggeri, vi har, og det meget større, vi skulle have, unægtelig forholdsvis beskedent.

Men igen her en lille ukonventionel bemærkning: jeg er ikke sikker på, at man efter loven kan invitere en udenlandsk kunstner, ja, måske ikke engang en svensker til at foretage en udsmykning. Det kunne man i gamle dage. Vi har mange fornemme kunstværker her i Danmark, som er udført for offentlig regning af fremstående udlændinge. Det skal ikke være hovedhensigten for loven, det skal absolut være undtagelsen, og der kunne godt være en god undtagelse fra tid til anden.

Jeg ser også, at man efter dette lovforslag har en temmelig løst defineret mulighed for at gøre offentlige indkøb af litteratur og kompositioner. Nu er det jo et område, hvor Danmarks radio løser en væsentlig del af den opgave, der skal og må løses, men der mangler også en del her, især hvad angår poesien, og det er muligt, at det særlige apparatur, vi her får stillet op, kan gøre fornuftig indsats på disse områder også.

Jeg vil dog nok tro, at kontantstipendierne vil vise sig at være noget af det vigtigste, og jeg anser disse 3 års ydelser, som forslaget indeholder, for at være en særdeles god form. Disse ydelser er dog af en vis nogenlunde brugbar størrelse; de er formodentlig sat i underkanten, når man skal sammenligne med andre stipendier på samme niveau, men de vil dog give muligheder for en hel del støtte til folk, som her vil betragte det som en fuld støtte over den periode, der er tale om. Det er naturligvis frit, hvordan man vil bruge disse stipendier; det vil nok være nødvendigt, at vi hjælper den højtærede minister lidt med ansøgningsteknikken, for hvis man gør det således, at de kan søges som rejsestipendier, eller man kan motivere, at de særlig skal bruges til rejsestipendier, så er vi sluppet fri for lidt af skatteproblemerne.